

Leden van de gemeenteraad

Betreft portefeuille van wethouder van Bergen

Onderwerp: Tijdelijke beleidsregels TONK Dronten 2021

Geachte leden van de raad,

Met deze raadsinformatiebrief wil het college u informeren over de vaststelling van de Tijdelijke beleidsregels TONK Dronten 2021. Deze beleidsregels treden met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2021. De beleidsregels zijn als bijlage toegevoegd.

Door de coronacrisis staat de bestaanszekerheid van veel mensen onder druk. Sommige huishoudens hebben te maken met een onvoorzienbare, onvermijdelijke en plotselinge terugval in hun inkomen. Deze huishoudens kunnen daardoor in de problemen raken met de betaling van hun noodzakelijke kosten, waaronder woonkosten. Deze problemen kunnen niet worden opgelost door het stelsel van sociale zekerheid en de eerder genomen maatregelen uit de steunpakketten. Het rijk en gemeenten voelen zich verantwoordelijk voor deze huishoudens.

TONK

De Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de coronacrisis met een onvermijdelijke daling in inkomsten te maken hebben en die daardoor niet meer kunnen voldoen aan hun noodzakelijke kosten. De tegemoetkoming TONK is gebaseerd op artikel 35 Participatiewet (bijzondere bijstand).

De focus ligt in Dronten op woonkosten. Voor andere kosten (denk aan bewindvoering of rechtsbijstand) wordt aangesloten bij de reguliere regels voor bijzondere bijstand.

De uitgangspunten van deze regeling zijn dat de beleidsregels begrijpelijk zijn voor aanvragers, dat de aanvraagprocedure laagdrempelig is en dat de regeling eenvoudig toepasbaar is voor de uitvoering. Daarnaast hebben we afstemming gezocht met andere Flevolandse gemeenten, zodat de maximumbedragen vergelijkbaar zijn.

Bijlage(n): Tijdelijke beleidsregels TONK Dronten 2021

Voorwaarden

Om recht te hebben op de tegemoetkoming TONK moet er sprake zijn van inkomensverlies van minimaal 30 procent in de maand januari 2021 ten opzichte van de maand januari 2020. Daarnaast moet het aandeel woonkosten minimaal 40 procent van het inkomen zijn in januari 2021. Er geldt een drempelbedrag.

De eerste € 600,00 van de woonkosten per maand wordt niet vergoed, omdat deze kosten volgens het NIBUD ook vanuit een inkomen op bijstandsniveau (bijvoorbeeld Participatiewet of Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO)) kunnen worden betaald. De bijstand is 'het vangnet' van de sociale zekerheid. Een inwoner die niet genoeg inkomen of vermogen heeft om in zijn of haar levensonderhoud te voorzien, komt mogelijk in aanmerking voor een uitkering op bijstandsniveau. En daarmee kan hij/zij in de woonkosten van € 600,00 voorzien.

Er is geen recht op een tegemoetkoming TONK als er een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (volgens artikel 15 Participatiewet). Een vergoeding op basis van de Tegemoetkoming vaste lasten (TVL) of Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) wordt niet beschouwd als voorliggende voorziening.

Tegemoetkoming

Huishoudens die recht hebben op de tegemoetkoming TONK krijgen maximaal € 1.200 over de gehele periode (1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021). Dit is vergelijkbaar met andere Flevolandse gemeenten.

Grootte doelgroep

Wij kunnen niet op voorhand aangeven hoe groot de doelgroep is. Na afloop van de periode zal duidelijk worden hoeveel huishoudens een beroep op deze tegemoetkoming hebben gedaan en tot welk bedrag de tegemoetkomingen TONK zijn toegekend.

Moties Tweede Kamer

In de Tweede Kamer zijn de volgende moties aangenomen in het kader van de TONK:

- landelijk voldoende middelen om de TONK ruimhartig te kunnen uitvoeren;
- geen vermogenstoets hanteren;
- goede communicatie richting ondernemers;
- goede monitoring TONK.

De vermogenstoets passen wij (in tegenstelling tot het reguliere bijzondere bijstandsbeleid) daarom niet toe.

Communicatie richting ondernemers wordt afgestemd met het Zelfstandigenloket Flevoland (ZLF). Wij leveren in ieder geval tekst aan voor de website van het ZLF (inclusief link naar het aanvraagformulier op onze eigen website).

In ons systeem (Suites voor het Sociaal Domein) worden aanvragen TONK apart geregistreerd, zodat we de voortgang goed kunnen monitoren en evalueren.

Financiën

Via de tijdelijke noodmaatregel TONK wordt een ruimere toegang tot het instrument van de bijzondere bijstand geboden. Daartoe wordt € 130 miljoen extra aan het gemeentefonds toegevoegd. Uit dat bedrag dienen tevens de uitvoeringskosten van de TONK te worden voldaan.

De middelen voor TONK worden in twee tranches via het gemeentefonds beschikbaar gesteld op basis van de verdeelsleutel minimabeleid. Dit cluster wordt verdeeld op basis van de maatstaven lage inkomens met drempel, eenpersoonshuishoudens, klantpotentieel regionaal en adressendichtheid. De middelen zijn niet geoormerkt door het rijk en moeten lokaal verantwoord worden.

De middelen worden in april en juli aan het gemeentefonds toegevoegd. De voorlopige verwachting is dat Dronten in totaal € 193.990 (2 x € 96.995) gaat ontvangen.

De regeling levert een financieel risico op voor de gemeente. Er mag geen budgetplafond worden ingesteld. De TONK is een open einderegeling.

Aanvragen

Aanvraagformulieren voor de tegemoetkoming TONK worden zowel digitaal als fysiek aangeboden. De formulieren komen op de website en daarnaast zijn er fysieke aanvraagformulieren op te vragen of op te halen in het gemeentehuis (en straks Huis van de Gemeente Dronten).

Armoede en schulden

Ook wordt van ons gevraagd aandacht te besteden aan armoede- en schuldenproblematiek. Wij besteden hier actief aandacht aan, in overleg met Team Geldstress (vroegsignalering schulden), onderdeel van Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF). Ook op het aanvraagformulier voor de tegemoetkoming TONK benoemen wij de mogelijkheden. Wij verwijzen actief door naar MDF (Team Geldstress of de sociale raadslieden) en/of onze eigen regelingen (denk aan bijzondere bijstand of de toegankelijkheidsbijdrage).

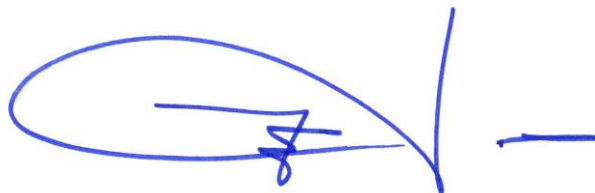
Wij gaan er vanuit dat wij u met deze brief voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van Dronten

drs. T. van Lenthe
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten,

gelet op titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;

gelet op artikel 35 Participatiewet;

overwegende dat het college het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden een huishouden in aanmerking kan komen voor een tegemoetkoming Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK);

het daarom wenselijk is voor dit doel aparte, tijdelijke, beleidsregels vast te stellen;

B E S L U I T:

vast te stellen de hierna volgende **Tijdelijke beleidsregels TONK Dronten 2021**

Artikel 1 Begrippen

1. In deze beleidsregels gebruiken we verschillende begrippen. Deze begrippen betekenen hetzelfde als de begrippen die in de wet staan, waarop deze beleidsregels zijn gebaseerd.
2. In deze beleidsregels verstaan we onder:
 - a. huishouden: alleenstaande, alleenstaande ouder met ten laste komende kinderen, gehuwden/samenwonenden met of zonder ten laste komende kinderen.
 - b. peilmaand nieuw: de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 januari 2021.
 - c. peilmaand oud: de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 januari 2020.
 - d. woonkosten: kosten van huur, hypotheekrente en –aflossing, kosten voor elektriciteit, gas en water.

Artikel 2 Doelgroep

U heeft als huishouden recht op een TONK tegemoetkoming als:

1. u door de huidige omstandigheden als gevolg van het coronavirus (Covid-19) te maken heeft met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in uw inkomen (zoals bedoeld in artikel 3 van deze beleidsregels),
2. u daardoor uw woonkosten niet meer kunt voldoen, en
3. andere regelingen geen of onvoldoende uitkomst bieden.

Artikel 3 Voorwaarden

1. U heeft als huishouden recht op een tegemoetkoming TONK als:
 - a. uw netto inkomensverlies in peilmaand nieuw minimaal 30 procent is ten opzichte van peilmaand oud, en
 - b. het aandeel van uw woonkosten minimaal 40 procent van uw netto inkomen is in peilmaand nieuw.
 - c. als het netto inkomensverlies in onderdeel a niet goed te bepalen is, zien wij het gemiddeld netto maandinkomen in 2019 als peilmaand oud.
2. U heeft geen recht op een tegemoetkoming TONK als u een beroep kunt doen op een voorliggende voorziening (volgens artikel 15 Participatiewet):
 - a. een vergoeding op basis van Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) en/of Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) wordt niet beschouwd als voorliggende voorziening.
 - b. u heeft geen recht op een tegemoetkoming TONK als u woonkostentoeslag ontvangt van de gemeente.
3. U heeft geen recht op een tegemoetkoming TONK als het totaalbedrag over de gehele periode lager is dan € 138,00 (volgens artikel 35, lid 2 Participatiewet).

Artikel 4 Tegemoetkoming

1. Voor de woonkosten verstrekken wij een tegemoetkoming TONK van maximaal € 1.200,00 over de gehele periode (van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021).
2. Wij vergoeden de eerste € 600,00 per maand van de woonkosten niet.
3. Wij zien in deze beleidsregels af van een verhuisverplichting.
4. Voor andere kosten sluiten wij aan bij de reguliere regels voor bijzondere bijstand.

Artikel 5 Aanvraag

1. U moet uw aanvraag schriftelijk indienen, op een daartoe bestemd formulier.
2. U kunt de aanvraag met terugwerkende kracht indienen tot 1 januari 2021.
3. U moet uw aanvraag uiterlijk 31 juli 2021 bij ons hebben ingediend.
4. Bij uw aanvraag levert u de volgende bewijsstukken in:
 - a. alle inkomsten van uw huishouden in de peilmaand oud en de peilmaand nieuw.
 - b. bewijsstukken van de hoogte van uw woonkosten in de peilmaand nieuw.
5. Op uw aanvraag verklaart u dat de onvoorziene en onvermijdelijke terugval in inkomen het gevolg is van de maatregelen in verband met het coronavirus (Covid-19).

Artikel 6 Vorm tegemoetkoming

1. Wij verstrekken de tegemoetkoming TONK in principe om niet.
2. Wij kunnen de tegemoetkoming TONK in de vorm van een lening verstrekken:
 - a. als u op korte termijn over voldoende inkomen zal beschikken om de woonkosten zelf te betalen; of
 - b. de noodzaak tot bijstandsverlening naar ons oordeel het gevolg is van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Artikel 7 Hardheidsclausule

Als u niet in aanmerking komt voor een tegemoetkoming TONK kunnen wij, gelet op alle omstandigheden in uw individuele situatie beoordelen of u in afwijking van deze beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een tegemoetkoming TONK, als hiervoor dringende redenen aanwezig zijn.

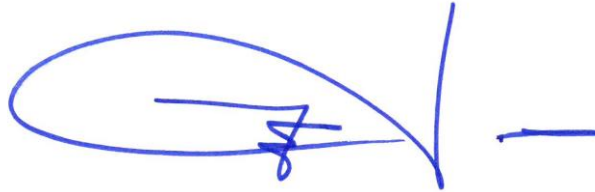
Artikel 8 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2021.
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als 'Tijdelijke beleidsregels TONK Dronten 2021'.
3. Deze beleidsregels worden ingetrokken op 1 augustus 2021. Deze beleidsregels blijven gelden voor de aanvragen die tot dat moment zijn ingediend.

Dronten, 2 maart 2021

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'T' followed by a long horizontal stroke.

drs. T. van Lenthe
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a large oval loop followed by a horizontal line and a small 'J'.

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

Algemene toelichting

De Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) is voor huishoudens die te maken hebben met een inkomensterugval en daardoor de woonkosten niet meer (volledig) kunnen betalen uit het lagere inkomen. De tijdelijke noodmaatregel TONK geldt van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021.

Voorwaarden uit de Participatiewet

De tegemoetkoming TONK is gebaseerd op artikel 35 Participatiewet (bijzondere bijstand).

Dit betekent dat een belanghebbende moet behoren tot de kring van rechthebbenden. Zo moeten de kosten zijn verbonden aan Nederland en de belanghebbende moet een Nederlander zijn of een daaraan gelijkgestelde vreemdeling (artikel 11 Participatiewet). Ook mag een belanghebbende niet zijn uitgesloten van het recht op bijstand (artikel 13 Participatiewet). Er bestaat geen recht op een tegemoetkoming TONK wanneer een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening (artikel 15 Participatiewet).

De inlichtingenplicht geldt ook voor de TONK (artikel 17 Participatiewet). Dat betekent dat de aanvrager elke wijziging die van invloed is of kan zijn op het recht op of de hoogte van de tegemoetkoming moet doorgeven. Als achteraf blijkt dat op basis van onjuiste informatie ten onrechte of tot een te hoog bedrag bijstand is verstrekt, dan kan de gemeente overgaan tot terugvordering (artikel 58 Participatiewet).

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begrippen

Geen verdere toelichting.

Artikel 2 Doelgroep TONK

De doelgroep bestaat bijvoorbeeld uit huishoudens die nog wel inkomen uit werk hebben, maar tegelijkertijd met een dusdanige terugval in inkomsten geconfronteerd worden dat zij noodzakelijke woonkosten niet meer kunnen voldoen. Dit kunnen zelfstandigen zijn die veel van hun opdrachten zien verdwijnen, maar ook flexwerkers die plotseling minder worden opgeroepen en ook werkenden die kortdurend vanwege quarantaine inkomsten mislopen.

Artikel 3 Voorwaarden

Voor het begrip inkomen sluiten wij aan bij artikel 32 Participatiewet. Het gaat hierbij in ieder geval om inkomen uit:

- of in verband met arbeid;
- de eigen onderneming;
- uitkering;
- partner- en/of kinderalimentatie.
- vermogen;
- verhuur, onderverhuur of het hebben van een of meer kostgangers;
- bepaalde heffingskortingen van de Belastingdienst.

Voor zelfstandigen kan dit inkomen worden berekend volgens de regels van artikel 6, lid 2 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO). Het inkomen uit het bedrijf of zelfstandig beroep dat in aanmerking wordt genomen voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers is de netto beloning van de zelfstandige. Hierbij gaat het om het bedrag van de omzet (factuurbedrag) minus omzetbelasting, minus zakelijke kosten en minus het forfaitair percentage.

Op het moment dat uw netto inkomen per maand lastig vast te stellen is (bijvoorbeeld bij ondernemers) kunnen wij hiervan afwijken door het gemiddelde maandinkomen in 2019 te bepalen.

Om recht te hebben op een tegemoetkoming TONK, moet u aan twee belangrijke voorwaarden voldoen:

- uw inkomensverlies is in januari 2021 minimaal 30 procent ten opzichte van januari 2020; en
- minimaal 40 procent van uw inkomen gaat op aan woonkosten in januari 2021.

Artikel 4 Tegemoetkoming TONK

De periode loopt van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021.

Binnen de reguliere bijzondere bijstand bestaat wel een verhuisverplichting, gezien het tijdelijke karakter van deze regeling wordt hier van afgezien.

Voor andere kostensoorten (denk aan bewindvoering, rechtsbijstand) wordt aangesloten bij de reguliere regels voor bijzondere bijstand van de gemeente. Dat betekent dat we hier rekening houden met inkomens- en vermogensgrenzen.

De eerste € 600,00 per maand wordt niet vergoed, dat bedrag is opgebouwd volgens normbedragen van NIBUD in 2020-2021.

Huur of hypotheek(rente)	€ 440,00 *
Gas	€ 109,00
Elektriciteit	€ 34,00
Water	€ 17,00
Totaal	€ 600,00

* Dat is het bedrag dat bij een sociale huurwoning voor rekening van de inwoner blijft in het kader van de huurtoeslag.

Artikel 5 Aanvraag

Geen verdere toelichting.

Artikel 6 Vorm tegemoetkoming TONK

Een tegemoetkoming TONK wordt als lening verstrekt als u op korte termijn over voldoende inkomen zal beschikken om de kosten zelf te betalen of als er naar ons oordeel sprake is van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Denk hierbij aan verwijtbare werkloosheid, zodat er geen recht bestaat op een WW-uitkering van het UWV.

Artikel 7 Hardheidsclausule

De hardheidsclausule is tevens opgenomen in artikel 4:84 Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Artikel 8 Inwerkingtreding en citeertitel

De TONK geldt voorlopig van 1 januari 2021 tot 1 juli 2021. Hiermee is rekening gehouden bij de inwerkingtreding met terugwerkende kracht van deze beleidsregels en de intrekking ervan per 1 augustus 2021. Mocht het kabinet besluiten dat de TONK langer van kracht moet zijn, dan worden deze beleidsregels verlengd en zullen wij dit tijdig bekend maken.